

## Subsidieregeling begaafde leerlingen in het primair en voortgezet onderwijs

*Begin 2019 heeft het Ministerie van OCW de regeling 'begaafde leerlingen in het primair en voortgezet onderwijs' uitgeschreven. Deze regeling is bedoeld voor leerlingen met kenmerken van begaafdheid die onvoldoende profiteren van het aanbod in het reguliere onderwijs. Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs kunnen van de regeling gebruikmaken om deze leerlingen extra ondersteuning te bieden. Deze ondersteuning kan bestaan uit nieuwe activiteiten, het aantrekken of ontwikkelen van meer expertise, maar ook uit het uitbouwen van bestaande arrangementen of voorzieningen.*

Voor ons Samenwerkingsverband Amsterdam Diemen PO is **op basis van 65.407 leerlingen** een bijdrage vastgesteld op **€ 375.650**. Deze bijdrage is **per jaar** voor de jaren 2019 – 2022 en op basis van 50% cofinanciering. De aanvraag is ingediend, waarbij het huidige aanbod en de kennis die er binnen de stad aanwezig is als uitgangspunt is genomen. En hoe we dit aanbod kunnen versterken.

Wij hebben bij het Samenwerkingsverband ambities opgesteld. Wij noemen dit de ontwikkelingslijnen:

1. Overgang PO-VO:
  - 1.1 Het versterken van de overgang PO-VO binnen het SWV Amsterdam Diemen.
  - 1.2 Een onderzoek naar het aanbieden van een mogelijke tussenvoorziening PO – VO.
2. Aanbod voor dubbel bijzondere leerlingen vormgeven, op basis van onderzoek in het eerste jaar van de subsidie.
3. Kennis-en expertiseoverdracht optimaliseren.

In het schema op pagina 3 zetten wij de belangrijkste punten binnen de ontwikkelingslijnen uiteen.

### **PRAKTISCHE ZAKEN**

- Uiterlijk 2 juli ontvangen wij de uitslag met betrekking tot de aanvraag.
- In verschillende comités (PO en VO) worden de onderzoeksvragen voor de twee onderzoeken geformuleerd die na de zomer uitgevoerd zullen worden. Als de onderzoeksvragen klaarliggen op het moment van gunning, kunnen we gelijk stappen zetten. De uitkomsten van beide onderzoeken, vormen de basis voor het vervolg in het tweede jaar.
- Er wordt op dit moment een profiel opgesteld van een projectleider voor de activiteiten die in de eerste twee jaar ingezet zullen worden in het PO, in samenwerking met het VO. Dit profiel maken we binnenkort bekend via de kanalen van het SWV PO.
- Na de zomervakantie bespreekt het inhoudelijke kernteam (actief sinds januari 2019) de opzet van het expertisenetwerk en de vorming van de stedelijke netwerken.

## ONZE VISIE OP (HOOG)BEGAAFDHEID

Passend Onderwijs is bedoeld om leerlingen zo goed mogelijk tot ontwikkeling te laten komen. Daarbij staat hun onderwijsbehoefte centraal. Onze visie op (hoog)begaafdheid is dat het onderwijsaanbod voor (hoog)begaafde leerlingen start binnen de basisondersteuning op de scholen.

De basisondersteuning is zo ingericht, dat er binnen de groepen kennis op school is op het terrein van (hoog)begaafdheid. Voor leerlingen die meer of andere uitdaging nodig hebben, is er binnen scholen een plusvoorziening of verrijkingsaanbod. Voor de leerlingen die daar nog onvoldoende aan hebben, is er een bovenschools aanbod binnen het bestuur of op bovenbestuurlijk niveau. Er zijn ook leerlingen die extra ontwikkelings- en ondersteuningsbehoefte en specifieke arrangementen op basis van de extra ondersteuning nodig hebben.

Het bovenste deel van de piramide in figuur 1 gaat over deze 'complexe vragen'. Hierbij is vaak sprake van een combinatie van bijvoorbeeld (hoog) begaafdheid en leer-, gedrags-, of psychische problematiek. Voor deze vragen is meestal inzet gewenst van meerdere disciplines. Zeker voor die leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, of behoefte hebben aan een heel specifiek aanbod is het van groot belang om te werken vanuit de driehoek, leerling, school en ouders.

## ONTWIKKELINGSLIJNEN AKKOORD

De ontwikkelingslijnen zijn besproken door alle partijen die bij ons samenwerkingsverband betrokken zijn: het bestuurlijk overleg, de vertegenwoordiging van alle 40 besturen in Amsterdam Diemen, de kwaliteitscommissie als voorbereidende commissie op de ALV én de algemene ledenvergadering van het samenwerkingsverband. Zij hebben meegedacht over de ontwikkelingslijnen. Daarnaast hebben zij ingestemd met het voorstel.



Figuur 1

## RANDVOORWAARDEN ONTWIKKELINGSLIJNEN

Het kernteam heeft de volgende randvoorwaarden benoemd:

1. De onderwijsbehoefte van individuele leerlingen staat centraal
2. Aanbod is zoveel mogelijk thuisnabij
3. We streven naar kansengelijkheid (toegankelijkheid van het aanbod)
4. Het SWV PO Amsterdam Diemen is verantwoordelijk voor een dekkend netwerk.

## OVERGANG PO - VO

### 1.1 DE OVERGANG PO-VO VOOR DEZE DOELGROEPLEERLINGEN VERSTERKEN.

In samenwerking met het SWV VO werken wij in 4 jaar tijd toe naar een 'zachte' landing in het VO. Activiteiten vanuit het SWV VO dragen hieraan bij. In het reguliere overleg over de overgang PO-VO wordt specifiek aandacht besteed aan HB-leerlingen. Mogelijkheden voor het verbeteren van de overgang zijn bijv. vakoverstijgende leerlijnen zoals: 'leren leren' en executieve functies.

### 1.2 TUSSENVORZIENING

De doelgroep voor deze tussenvoorziening zijn die leerlingen die qua cognitie de basisschool hebben afgerond, maar qua sociaal-emotionele ontwikkeling en executieve functies nog niet toe zijn aan het VO. We hebben het hierbij ook veelal over heel jonge leerlingen. In samenwerking met het SWV VO doen wij onderzoek naar een betere definitie van deze doelgroep leerlingen, en verkennen wij een mogelijke tussenvoorziening PO-VO.

## DUBBEL BIJZONDERE LEERLINGEN

### ONDERZOEKSFASE DUBBEL BIJZONDERE LEERLINGEN

- We brengen de doelgroep dubbel bijzondere leerlingen beter in kaart. Bij de schoolbesturen die voltijds HB aanbieden, maar ook de leerlingen uit het speciaal onderwijs en leerlingen uit regulier onderwijs voor wie dit ook passend zou zijn.
- We onderzoeken welk aantal leerlingen thuis zit in relatie tot hoogbegaafdheid.
- We bekijken hoe het beste aan de ontwikkelingsbehoefte van deze leerlingen tegemoet gekomen kan worden.
- Hiervoor bezoeken wij meerdere initiatieven in het land.
- We bepalen welke locatie past bij dubbel bijzondere leerlingen, PO of SO?
- We onderzoeken de samenwerking tussen onderwijs en specialistische jeugdhulp.

### NA DE ONDERZOEKSFASE EEN PILOT INRICHTEN EN DAARBIJ:

- Bepalen wij de route voor een aanbod: hoe kunnen we een route vormgeven die het mogelijk maakt om een onafhankelijk advies te geven over de noodzaak van deelname? Het goed vormgeven van de route is hoogstwaarschijnlijk ook behulpzaam voor leerlingen met andere ondersteuningsbehoeften.

### RANDVOORWAARDELIJK

- We gaan uit van optimale ontwikkeling van de individuele leerling. Dat betekent in sommige gevallen dat HB voorliggend is. In andere gevallen is het gedragsmatige of psychische aspect voorliggend.
- Wij maken gebruik van de kennis van het SO in het PO.

## KENNIS- EN EXPERTISEOVERDRACHT

### KENNIS- EN EXPERTISEOVERDRACHT OPTIMALISEREN

- In de expertiseoverdracht wordt zowel gewerkt aan een 'loketfunctie' voor het bundelen van de bestaande kennis en expertise, als aan de toegankelijkheid van de bestaande voorzieningen.
- Het expertiseloket is niet een fysiek loket, maar een netwerk.
- Uitgaan van bestaande kennis en expertise en die meer toegankelijk maken. We faciliteren samenwerking.
- Voor scholen en ouders stellen we een "landkaart" op van waar de kennis en expertise zich in Amsterdam-Diemen en omgeving (vb. per stadsdeel en in het algemeen) bevindt.
- We versterken de basisondersteuning. Hier ligt een belangrijke functie in het toerusten van de basisscholen; kennisoverdracht en deskundigheidsbevordering.
- We werken toe naar netwerkvorming in de stad, met een aanjager en de mogelijkheid om extra expertise in te huren vanuit het netwerk.
- Aandacht voor vroegsignalering en aandacht voor jonge kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong (0-6 jaar) wordt vergroot.
- Onderzoeken of IB-wijs (digitaal systeem voor kennisoverdracht) een optie is om voor HB in te zetten.
- We maken voorzieningen toegankelijk voor die leerlingen die daar behoefte aan hebben.
- Faciliteren van de samenwerking tussen besturen PO en SO.